

Recta final emocionant

El PP segueix a velocitat de creuer, com durant tota la legislatura, cap a les eleccions amb la intenció de sumar un diputat més per Mallorca, resultat que li donaria per primer cop la majoria absoluta a l'illa.

L'Estatut i la batalla electoral marquen el retorn a l'activitat política balear.

El curs polític balear comença aquesta setmana amb l'interès centrat a Madrid. El dimarts dia 12 és previst que el Congrés dels Diputats prengui en consideració el projecte de llei de reforma de l'Estatut. La proposta fou aprovada pel Parlament illenc el passat dia 13 de juny. Durant aquests tres mesos la reforma ha caigut de les agendes polítiques i mediàtiques. Ningú no n'ha parlat. Tanmateix, novament es convertirà en l'estrella de la vida política quotidiana perquè no està gens clar res del que passarà a Madrid i el text estatutari estarà exposat a polèmiques contínues. Com a tast, dies abans de la cita al Congrés el PSOE reiterava la "necessitat" d'esmenar el projecte, però sense concretar exactament quins articles. Li res-

ponia el PP dient que no acceptaria cap "retall" del "cos bàsic" de la reforma, però sense especificar quins són els aspectes bàsics al seu parer. Potser aquesta setmana ja se sàpiga quines són les intencions d'ambdós partits i si és factible pensar que les pròximes eleccions autonòmiques (maig de 2007) se celebrin amb l'Estatut vigent o no. En qualsevol cas, és segur que en els pròxims mesos l'Estatut serà motiu de polèmica. Si tot funcionés bé, el febrer o març serà aprovat. Ara, si el PSOE i el PP xoquen a Madrid, no es pot aventurar res. De tota manera cal tenir present que cap dels dos partits pot estar interessat a aparèixer com el culpable d'un fracàs del procés reformador. Per tant, per molts d'estires i afluiques que hi pugui haver, és lògic pensar que finalment s'aprovarà la reforma, tot i que segurament forçà retallada.

Al marge de la reforma de l'Estatut, el retorn a l'activitat política després de vacances està marcat per la proximitat de les eleccions. Tots els partits ja pensen només en les urnes, per a les quals falten vuit mesos i escaig. I això considerant l'especificitat insular balear, en

MIQUEL PAYERAS

què cada illa és una circumscripció electoral i, a més, una realitat sociològica ben diferenciada que dibuixa un panorama preelectoral peculiar en cada cas.

Menorca. La situació política menorquina és la més nítida de Balears. El PSIB-PSOE és el que està en la millor posició en la recta final cap a les eleccions. Joana Barceló s'encamina a la reelecció com a presidenta del Consell. El pacte de govern a la institució insular amb el PSM ha funcionat bastant bé i els socialistes semblen haver superat els seus problemes locals interns o si més no han aconseguit adormir-los. Barceló no té núvols a l'horitzó que amenacin greument la reelecció. Tot i això, no es pot dir que tingui l'absoluta seguretat perquè el PP intensificarà fort ferm l'ofensiva a l'illa durant els propers mesos.

Tal i com ha informat en diverses ocasions aquest setmanari, els conservadors han desplegat a Menorca d'ençà el gener passat una intensa preparació de l'ofensiva final. Per exemple, han duplicat els principals càrrecs institucionals. O sigui, gairebé en cada àmbit

El PSIB-PSOE es modera i intenta atraure el vot abstencionista per al 2007 gràcies a Zapatero. D'esquerra a dreta, la candidata a l'Ajuntament de Palma, Aina Calvo, Francesc Antich i la portaveu parlamentària, Francina Armengol.

d'actuació del Consell han creat un contrapès: el delegat insular del Govern balear. El cas més cridaner ha estat el de portaveu de l'executiu a l'illa. És una figura insòlita. Tant el PSOE com el PSM han acusat el Govern de Jaume Matas i del PP de jugar brut, però els conservadors diuen que les figures de delegats insulars vénen d'antic, que ja en tenia el Govern del Pacte de Progrés (1999-2003). I això és cert, per bé que es reduïen a àmbits sobretot tècnics —per exemple, delegat de la Conselleria d'Educació— per agilitar l'administració, i mai no havien tingut la rellevància que té l'actual càrrec de portaveu. Aquests nomenaments no són aïllats. S'inscriuen en una acurada estratègia conservadora. Jaume Matas es desplaçà al gener a Menorca durant les festes de Sant Antoni. S'hi va estar uns quants dies, però no per anar de festa. Es reuní amb totes les agrupacions locals del PP, a porta tancada. Aquest setmanari pogué saber amb posterioritat que el president havia posat tots els quadres dirigits locals en peu de guerra electoral. Si fa no fa els explicà que la situació del partit a l'illa, en vistes a les elec-

cions de 2007, no era tan bona com desitjava i que calia que es possessin tots a la feina. Era el tret de sortida per a l'ofensiva que poc després es començà a concretar. Des d'aleshores els diversos consellers del Govern han aterrat a l'illa sistemàticament. Sempre amb el missatge que l'economia va molt bé a la resta de Balears però no a Menorca. Els entorns mediàtics i socials conservadors complementen llavors el missatge: que el govern del Consell és el culpable que el desenvolupament sigui menor, en relació al conjunt illenc, i que, per tant, l'esquerra menorquina impedeix que es creï a l'illa tants llocs de feina com a Mallorca i a Eivissa. Al mateix temps, la direcció del partit conservador a Palma inicià la primavera passada una mena de guerra psicològica: filtrà a diversos periodistes una enquesta feta pel mateix partit que diuen que demostra que la confiança dels menorquins en Joana Barceló cau en picat; i que si bé el PSOE continua essent el partit que recull més intenció de vot la tendència és decreixent i el PP podria donar la sorpresa. L'estudi assegura que els últims

mesos abans de les eleccions seran decisius. Justament la fase que ara s'inicia. I durant la qual el PP intensificarà com mai tota aquesta ofensiva.

Per la seva banda, tant el PSOE com el PSM diuen estar tranquils davant l'ímpetu del PP. Asseguren que l'estratègia conservadora es basa en la demagògia perquè a Menorca es crea més feina fixa que a les altres illes; la sostenibilitat del creixement està assegurada —mentre que a la resta de l'arxipèlag passa tot el contrari—; que l'illa és l'indret balear on menys destrucció territorial es produeix i on més es respecta el medi ambient... i, en fi, al parer de socialistes i nacionalistes, els menorquins entenen i aplaudeixen el Consell. Per tot això diuen que és segur que l'estratègia conservadora fracassarà a les urnes.

Eivissa i Formentera. A les Pitiüses la recta final cap a les eleccions ve marcada per la incògnita del futur del Pacte Progressista (PSOE, EU, ERC, ENE i independents) d'Eivissa i la Coordinadora d'Organitzacions Progressistes (COP, formada per PSOE i grups propers a ERC i EU, a més d'independents) de Formentera. La situació d'ambdues plataformes unitàries no és bona. Fa poc temps tot indicava que no es podrien reprendre. Això significaria que en la pràctica el PP gaudiria d'un avantatge considerable. En efecte, tot i el desgast del PP civissenc provocat per la reacció en contra de les autopistes, si l'esquerra s'esquartera el partit conservador rebrà un regal preciós. Perquè, per l'aplicació de la llei d'Hont, i més en una circumscripció tan petita (el 2003 es van emetre 40.000 vots vàlids), podria perdre un diputat, però la dispersió de vot progressista faria molt difícil que en perdés més. Alhora, si a Formentera (3.040 vots vàlids) l'esquerra es presentés separada, tindria el mateix efecte benefactor per a l'Agrupació Independent Popular de Formentera (que és la marca del PP a l'illa), que d'aquesta manera gairebé s'asseguraria l'únic diputat que tria l'illa i que en algunes ocasions (el 2003 per exemple)

MIQUEL PAVERAS

M. A. Munar, presidenta d'UM, impulsa l'estratègia de desmarcar-se del PP oferint el seu partit com a única opció d'evitar la majoria absoluta conservadora.

ha estat clau perquè els conservadors tinguessin majoria absoluta a Balears.

A pesar dels mals presagis per als pactes unitaris progressistes, el fet és que en els últims mesos la situació ha fet un tomb. Sobretot pel que fa al Pacte Progressista d'Eivissa. Aquest setmanari va poder conversar la setmana passada amb un dels dirigents socialistes balears que s'ocupa de la qüestió. Segons confessà, en el PSOE eivissenc hi ha un sector que encara es resisteix a la unitat, però el sector favorable –amb l'alcalde de Vila, Xicu Tarrès, al capdavant– han guanyat força pes i, sobretot, ha rebut el suport de la direcció balear, ara ja convençuda que cal recuperar el pacte. En tot cas, no tindria el mateix

nom. Segons la font consultada, el PSOE no pot acceptar diluir les seves sigles i, per tant, caldria que EU, ERC, ENE i els independents acceptessin una aliança amb un nom del tipus "PSOE-Progressistes". Així sí que seria possible novament el pacte entre les forces d'esquerra, una aliança que enfosquiria les expectatives del PP. Perquè sense dispersió de vot progressista, el càstig per les autopistes sí que es podria traduir en una baixada dels vots conservadors prou important perquè l'actual diferència –set diputats del PP i cinc del Pacte– s'eixugués. Si, a més, s'aconsegueix que a Formentera els progressistes no competeixin entre ells, també seria factible que caigués en mans de

l'esquerra aquest diputat tan decisiu. En un escenari com el descrit, la majoria absoluta balear del PP seria molt improbable.

Durant les pròximes setmanes el PSOE eivissenc prendrà la decisió final. O anar sol o oferir el pacte descrit a EU, ERC, ENE i independents. Si la segona opció és la guanyadora, després caldrà que els partits destinataris de l'oferta d'aliança acceptin la condició socialista: que el nom sigui el referit o algun de semblant, però que en tot cas quedi clar el liderat del PSOE.

Mallorca. La formació del Bloc nacionalista, progressista i ecologista entre

PSM, EU-Verds i ERC té la setmana que ve una cita crucial. Els d'ERC decidiran si s'hi sumen o no. Un dirigent d'EU confessà a aquest setmanari fa dues setmanes que dona per fet que els independentistes no acceptaran fer part de la coalició. ERC, però, no ha dit res públicament. Excepte que vol un tracte "entre iguals" per acceptar l'aliança, condició que vol dir un lloc de sortida al Parlament a la llista electoral. Els altres no accepten aquesta pretensió i només estarien disposats a donar a ERC un lloc que li permetés tenir un membre en el Consell, però no en el Parlament.

Per altra banda, el grup del PSM contrari al Bloc i que perdé el congrés ha

MIQUEL PAVENAS

Joana Barceló, del PSOE, presidenta del Consell Insular de Menorca, té la reelecció bastant possible, tot i que haurà d'afrontar una ofensiva molt intensa del PP en l'últim tram del seu mandat.

passat tot l'estiu fent feina. L'escissió s'ha confirmat. Els exrenovadors ara impulsen la creació d'un nou partit polític que es dirà Entesa per Mallorca o algun nom semblant i que, en el seu primer acte públic va aplegar més de 170 persones. En principi només pensaven en aquest partit per presentar-se a les eleccions municipals. Tanmateix, ara ja no està clar si no pensen també en les autonòmiques. Si més no es reuniren el passat agost amb el dirigent nacional d'ERC Joan Puigcercós per avaluar les possibilitats d'algun tipus de "col·labo-

ració" no concretat. Val a dir que Puigcercós, tot i ser de visita a Mallorca, no es reuní ni amb el PSM ni amb EU-Verds. Potser això indica cap a on van els interessos republicans a l'illa.

Unió Mallorquina ha decidit començar la recta final cap a les eleccions a tota màquina. La Diada de Mallorca, dia 12, la va aprofitar per fer un "homenatge" a la bandera de l'illa. Va repartir-ne cent mil perquè els ciutadans les penen al balcó en una diada tan assenyalada. Més enllà del símbol en si, l'actitud d'UM mostra la intenció de desmarcar-se tant com pugui del PP. Aposta per fer esment especial als trets identitaris mallorquins i cercar uns vots que li permetin si més no mantenir els

Les mobilitzacions antiautopista a Eivissa podrien fer perdre algun escó al PP, però l'esquerra ho tindria més fàcil si reedités el Pacte Progressista.

tres diputats que té al Consell i al Parlament, i, alhora, recuperar presència a l'Ajuntament de Palma. La feïnada de carrer que fa UM és considerable, els seus militants són pertot arreu: barriades de Palma, pobles... Els dirigents nacionalistes, amb Maria Antònia Munar al capdavant, són conscients que els pròxims mesos es juguen el ser o no ser. L'objectiu és evitar la majoria absoluta del PP a Mallorca. L'estratègia per assolir-lo és presentar-se com l'únic partit que la pot evitar.

El PSOE mallorquí superarà un important escull just abans de les vacances. A la fi presentà a la candidata a Palma, Aina Calvo. Qualsevol esperança d'aconseguir un increment de vots i escons considerable que li permeti somiar amb el Govern passa per fer un resultat excel·lent a Palma, a banda de la qüestió de les Pitiüses ja referida. Durant les pròximes setmanes i mesos anirà presentant la resta de caps de llista locals. Sota la direcció de Francesc Antich tot el PSIB-PSOE s'ha lliurat a una estratègia general marcada per la moderació. Ha oblidat les antigues reivindicacions identitàries. Ha aparcat l'ecotaxa. Les aparicions de dirigents socialistes en manifestacions contra el PP, que sovintejaren entre 2003 i 2005, han deixat pas a l'absència en tot acte que pugui ser aprofitat pel PP per acusar-los de "radicals". El PSOE cerca situar-se en un posició de centre progressista, entre l'esquerra més radical de PSM-EU-Verds i la dreta del PP i el nacionalisme d'UM. Per altra banda, tot i que no descarten pactar amb UM, asseguren que no seria igual a com ho feren el 1999, i que de cap manera cediran la batllia de Palma als nacionalistes en una hipotètica negociació, a pesar que el candidat d'UM, Miquel Nadal, ha assegurat que serà alcalde amb pactes. L'estratègia general, a Mallorca i a tot Balears, és bàsicament una: oferir una imatge moderada, capacitat de gestió en bé dels ciutadans i demanar confiança en Zapatero, que és, al capdavant, el reclam més important per al PSIB-PSOE.

El PP afronta els mesos finals de legislatura més o menys igual com s'ha comportat durant els tres anys i mig anteriors. El seu objectiu a Mallorca és obtenir un diputat més. Passar de setze a disset –dels trenta-tres que tria l'illa–, resultat que li donaria la majoria abso-

Gabriel Barceló, secretari general del PSM sabrà aquesta setmana si ERC se suma o no al Bloc.

luta per primera vegada al Consell mallorquí i alhora li posaria franca la mateixa situació al Parlament a reserva del que passés a les Pitiüses. Els últims mesos li han esclatat alguns escàndols de presumpta corrupció municipal –en pobles mallorquins petits–, però no sembla que això els hagi d'erosionar gaire. De fet el PP ja ha estat immers en el passat en nombrosos casos semblants i fins i tot en algun de molt més greu que no li han passat factura electoral.

Fa molt de temps que el PP té tota la maquinària en marxa per a les eleccions per assolir l'objectiu de la majoria absoluta. L'estratègia general –a Mallorca i a tot Balears– passa per dos eixos fonamentals. Un, el de la gestió: oferir "solucions pragmàtiques" en matèria d'infraestructures –autopistes, nou hospital de referència a Palma, entre altres obres–, a les quals només s'oposen, al seu parer, els "radicals de sempre". Alhora, Jaume Matas pretén oferir una imatge més moderada que no la del PP estatal, fugint de les grans polèmiques que tant agraden a Madrid. A banda, en la qüestió lingüística intenta no perdre cap vot pel costat de l'anticatalanisme –amb la política en favor del "bilingüisme"–, però també ha rebaixat molt en els últims mesos la tensió. Els conservadors saben que per mantenir el Govern no poden perdre més d'un diputat per les Pitiüses, han de mantenir els sis per Menorca i al-

menys sumar-ne un per Mallorca. Per això és a l'illa gran on més intensament treballen des de fa molt de temps, com a mínim des de final de 2004. Cal recordar que a l'acte de les festes de Nadal d'aquell any, el president del PP-Mallorca, Pere Rotger –que és batlle d'Inca i alhora president del Parlament– instà els militants reunits a "treballar intensament" per "assolir la majoria absoluta el 2007". Això dóna idea del temps que porten en campanya electoral.

En resum, a cada illa la campanya està de fet en marxa. Cada partit pitja l'accelerador. La incògnita és solament una: aconseguirà el PP majoria absoluta o no? La diferència que donarà una resposta o l'altra de segur que consistirà –com passa gairebé sempre– en molt pocs vots, sigui a Mallorca o a les Pitiüses, que determinaran l'escó que dóna al PP els trenta diputats –majoria absoluta– o bé se'n va a un altre partit. Si el PP es queda amb 29 o menys escons, s'obriria la possibilitat de reeditar un nou Pacte de Progrés. A vuit mesos i escaig de les eleccions no hi ha res de segur. I encara gràcies, perquè, tal i com han anat els primers tres anys de legislatura tothom es pensava que a aquestes alçades el PP tindria la majoria absoluta assegurada i que les eleccions serien un simple tràmit. No és així.

Miquel Payeras